

[K. B. Andersen.]

tionspartiets side. Det er umiddelbart klart, at det altid vil være en oppositions dilemma, at om den medvirker til at skabe resultater, der vil vise sig at være til gavn for befolkningen, ja, så risikerer den at være med til direkte eller indirekte at give støtte i offentlighedens bevidsthed til den regering, den ønsker at bekæmpe og er i sin gode ret til at bekæmpe. Men alligevel må det undre, at der tilsyneladende — hvis vi skal skønne efter denne samlings erfaringer — ikke synes at være opgaver, der er for store og for betydningsfulde til, at de alene eller dog delvis bedømmes efter de taktiske muligheder, de måtte rumme ud fra den lille politiksynsvinkel.

Såvel over for helhedsløsningens lovkompleks som over for jordlovskomplekset har VK-partierne forsøgt at undslå sig for en egentlig stillingtagen og forhandling. De har ikke villet opstille samlede alternative løsninger, så befolkningen havde noget at vælge imellem, og sådan at et eventuelt kompromis kunne skabes mellem forslag, der virkelig sigtede på en løsning af alle de foreliggende opgaver. I stedet for blev vi i forbindelse med helhedsløsningen præsenteret for enkelte brudstykker af et mønster, der lod væsentlige dele af det felt, der måtte arbejdes med, ude af betragtning. For jordlovenes vedkommende så vi — bortset fra det felt, hvor det ærede medlem hr. Axel Kristensens initiativ bevirkede en udsættelse til efteråret — det samme, blot med den forskel, at jordlovene har været så meget længere på folketingets bord end helhedsløsningen, at oppositionspartierne har følt sig nødsaget til at komme med noget. Dette noget kom til gengæld så sent, at det måtte stå helt klart, at det ikke var forelagt til forhandling, men blot ønskedes præsenteret netop i rette tid til, at man kunne nå at få det med i en betænkning. I øvrigt har man hengivet sig til klyngen og klagen over, at der ikke har været tid til at forberede selvstændige bidrag til problemernes løsning. Jeg skal ikke her gentage den dokumentation, der blev givet fra regeringspartiernes side under jordlovsforslagenes behandling for, at det ikke er rigtigt, men at der har været rigtig tid.

Jeg kan ikke lade være at udtale undren over oppositionens dådløshed i disse store

spørgsmål. Ingen af de problemer, der indgik i helhedsløsningen, var nye for de to partier. Alle i dette land med indsigt i økonomi og politik vidste, hvilken problemkreds der forelå til samlet løsning her i foråret. Der var altså både tid og god grund til at udarbejde selvstændige alternativer til de forslag, regeringen måtte komme med. Det havde heller ikke været unaturligt at vente selvstændig indsats fra oppositionspartiernes side. Under åbningsdebatten lod det ærede medlem hr. Poul Møller musklerne spille over for den højtærede statsminister i formaninger med hensyn til de forestående økonomiske problemer, og det ærede medlem udtalte — Folketingstidende 1962-63 sp. 154 — bl. a. følgende:

„Vi vil fra det konservative folkepartis side iagttage udviklingen fra dag til dag, og vi vil forbeholde os ret til at tage selv et vidtgående initiativ, hvis der i de kommende måneder viser sig optræk til at svække vor økonomi yderligere. Vi vil ikke sidde med hænderne i skødet og være passive iagttagere, medens interesseorganisationer splintrer det økonomiske grundlag, vi står på, og som vi søgte at styrke ved forsommerens politiske forlig.“

Ja, så mange var ordene, netop ordene, for handlingen udeblev. Hvor blev det vidtgående initiativ af? Hvor blev de flittige hænder af? De var i alle tilfælde ikke med, da arbejdet 4 — jeg understreger fire — måneder efter denne stolte proklamation skulle gøres.

Nu er det muligt, at initiativet virkelig har været der, men bare af en eller anden grund er blevet standset i sidste øjeblik. Har de konservative i virkeligheden udarbejdet en helhedsløsning, som blot ikke blev sluppet ud af sækken, i alle tilfælde ikke herinde? Jeg spørger om det, fordi jeg har set referatet af den tale, det ærede medlem hr. Fanger holdt som formand for Aarhus Industriforening ved foreningens generalforsamling den 25. marts. Her forelagde det ærede medlem en plan i 11 punkter. Var det det ærede medlems egen opfindelse? Eller var det de konservatives tidsindstillede bombe, som af en eller anden grund ikke blev udløst? Ifølge Aarhus Stiftstidende omfattede de elleve punkter bl. a. uændrede overenskomster for arbejdere og tjenestemænd, ingen udbetaling af dyrtidstillæg pr.